

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY Kruszyna ROK 2014

Wprowadzenie

Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kruszyna, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 ze zm.) gdzie określony został wymagany zakres takiej analizy.

Skala przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanym przez gminę, na podstawie art. 9g ust. 1 i 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, celem jego przedłożenia Marszałkowi Województwa Śląskiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami

Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się również o następujące dokumenty:

- ✓ Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego 2014 przyjęty uchwałą Nr IV/25/1/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego,
- ✓ Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014 przyjęty Uchwałą nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r.,
- ✓ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów,
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów, dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. to 50%.

Przyjmuje się, że ilość odpadów ulegających biodegradacji na jednego mieszkańca miasta w 1995 r. wynosiła 155 kg natomiast w przypadku wsi wynosiła 47 kg.

W celu spełnienia wymogów w zakresie redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, niezbędne jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów zielonych, i przekazywanie ich do miejsc odzysku oraz zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, między innymi poprzez przydomowe kompostowniki, jest to zgodne z hierarchią postępowania z odpadami, gdzie odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania, tak, aby tego rodzaju odpady nie trafiły na składowisko w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych.

Zarys prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kruszyna

Źródła powstawania odpadów komunalnych.

W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak obiekty użyteczności publicznej oraz infrastruktury.

Zmiany, jakie nastąpiły po 1 lipca 2013r. w gospodarce odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kruszyna.

Od 1 lipca 2013 r. gmina zobowiązana była objąć wszystkich właścicieli nieruchomości z jej terenu, zorganizowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Rok 2012 był, w związku z tym, rokiem planowania i organizacji wielkich zmian, rokiem analiz finansowych i projektowania uchwał stanowiących o nowym systemie, przewidzianych zgodnie z cytowaną ustawą do podjęcia przez rady gmin, tak aby w efekcie wypracować, możliwie najlepszy, system gospodarowania odpadami komunalnymi oraz uszczelnić strumień wytwarzanych odpadów i zapewnić osiągnięcie wymaganych w przepisach prawa poziomów odzysku.

Radni Gminy uchwalili, że mieszkańcy Gminy Kruszyna ponoszą opłatę od gospodarstwa domowego, zróżnicowaną w zależności od liczby osób zamieszkujących gospodarstwo:

❖ W przypadku odpadów segregowanych:

- 17 zł od gospodarstwa, w którym zamieszkuje od 1 do 3 osób,
- 27 zł od gospodarstwa, w którym zamieszkuje od 4 do 6 osób,
- 37 zł od gospodarstwa, w którym zamieszkuje powyżej 6 osób.

❖ W przypadku odpadów niesegregowanych:

- 34 zł od gospodarstwa, w którym zamieszkuje od 1 do 3 osób,
- 54 zł od gospodarstwa, w którym zamieszkuje od 4 do 6 osób,
- 74 zł od gospodarstwa, w którym zamieszkuje powyżej 6 osób.

Rejestr deklaracji składanych przez osoby fizyczne i podmioty będące właścicielami nieruchomości w rozumieniu ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013r. poz.1399 z późn. zm.) prowadzony jest wyłącznie w formie elektronicznej, przy wykorzystaniu programu komputerowego GOMiG- gospodarka odpadami na terenie miasta i gminy.

Deklaracje składane są na formularzu będącym Załącznikiem Nr 1 do Uchwały Nr XXVI/154/2013 Rady Gminy Kruszyna z dnia 15 marca 2013 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wielkości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właściciela nieruchomości.

Według stanu na dzień 1 lipca 2013 roku właściciele nieruchomości złożyli 1148 deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z tego 1147 deklaracji zostało złożone przez osoby fizyczne i 1 deklaracja przez spółdzielnie mieszkaniową.

W okresie od 1 lipca 2013 roku do Urzędu Gminy Kruszyna zostało złożonych 125 deklaracji zmieniających wcześniejsze deklaracje i nowych deklaracji. Dotychczas łącznie wpłynęło 1273 deklaracje. Gmina zarejestrowała 16 zamkniętych deklaracji. Urząd Gminy prowadzi ciągłą weryfikację nieruchomości i wzywa ich właścicieli do złożenia deklaracji (w przypadku zmian liczby osób zamieszkujących lub/i nowych budynków).

Według stanu na 2014r., stan deklaracji przedstawia się następująco:

- a) nieruchomości na których zamieszkuje od 1 do 3 osób – 725szt.
- b) nieruchomości na których zamieszkuje od 4 do 6 osób – 516 sz.
- c) nieruchomości na których zamieszkuje powyżej 7 osób – 32 szt.

Większość mieszkańców Gminy zdecydowała się segregować odpady. Tylko z 9 posesji odbierane są odpady w sposób nieselektywny.

Od stycznia do grudnia 2014r. z Gminy Kruszyna odebrano **727,92** Mg odpadów zmieszanych natomiast łączna masa odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia, pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych wyniosła **84,74Mg**.

W miesiącach letnich odebrano mniej odpadów zmieszanych .

Natomiast w sezonie grzewczym, kiedy do pojemników mieszkańcy wsypują także popiół liczba ton zmieszanych odpadów znacznie wzrosła.

Ilości odpadów z terenu Gminy w 2014r. znacznie się zwiększyły w porównaniu z szacunkowymi danymi, które Urząd Gminy zebrał za lata poprzednie. Różnica wynika przede wszystkim z faktu, iż przed 1 lipca 2013r. nie wszyscy mieszkańcy posiadali pojemniki na odpady.

Niestety nie wszyscy właściciele nieruchomości uiszczają opłatę za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zaległości z lat ubiegłych czyli 2013 rok i 2014 rok wynoszą 14.988,20 tys. zł.

Urząd Gminy zakupił i wprowadził programy komputerowe, aby usprawnić obsługę administracyjną systemu. Mieszkańcy są informowani o sposobie segregacji, terminach płatności, harmonogramach wywozu. Na stronie internetowej Urzędu Gminy Kruszyna w zakładce **gospodarka odpadami** zamieszczamy szczegółowe informacje m.in. rejestr działalności regulowanej, sprawozdania z gospodarki odpadami komunalnymi sporządzane przez Wójta Gminy Kruszyna.

Zgodnie z danymi otrzymanymi z ewidencji ludności na dzień 31.12.2014 Gminę Kruszyna zamieszkiwało 4968 osób.

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Kruszyna

Sposoby postępowania z odpadami komunalnymi

W 2014r. odpady komunalne z terenu Gminy Kruszyna odbierane były jako zmieszane i selektywne. Zmieszane odpady komunalne mogą być przekazywane do regionalnych oraz zastępczych instalacji przekształcania odpadów komunalnych.

Od 1 lipca 2013r. obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki i worki do gromadzenia odpadów komunalnych spoczywa na Wykonawcy wybranym w drodze przetargu. Właściciele nieruchomości, którzy zadeklarowali segregację odpadów w zamian za uiszczoną opłatę otrzymują w zależności od wielkości gospodarstwa od 1 do 3 worków każdego koloru.

Do worka żółtego wrzucają:

Papier biurowy, opakowania tekturowe, kartony, gazety, ulotki, butelki plastikowe po napojach i chemii gospodarczej, torebki foliowe, folie, worki, reklamówki, kartony po mleku i napojach czyli opakowania wielomateriałowe, aluminiowe puszki- zgniecione przed wrzuceniem.

Do worka zielonego wrzucają: butelki i słoiki szklane.

Do worka brązowego: trawę, liście, gałęzie drzew, kwiaty, warzywa, owoce.

Zasady odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości.

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którą przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości nie działali już na podstawie udzielonych zezwoleń, lecz wpisów do rejestru działalności regulowanej. Zgodnie jednak z art. 14 ust. 1 cytowanej ustawy przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, którzy w dniu wejścia w życie tej ustawy posiadali zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, mogli

wykonywać tę działalność bez wpisu do rejestru działalności regulowanej, do dnia 1 stycznia 2013r. Zgodnie z nowelizacją ustawy, w ramach przejęcia przez gminę obowiązków gospodarowania i odbiorem odpadów od 1 lipca 2013 r. umowę z przedsiębiorcami na odbiór odpadów, nie zawierają już właściciele poszczególnych nieruchomości, tylko gmina.

W roku 2012 odpady komunalne odbierane więc były od właścicieli nieruchomości na podstawie umów cywilno-prawnych, tak jak to miało miejsce dotychczas. Właściciele nieruchomości informowani byli jednak, że dotychczasowe umowy muszą zostać rozwiązane do dnia 30 czerwca 2013 r., kiedy to uruchomiony zostanie nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi.

Od 1 lipca obowiązek usuwania odpadów przejęła gmina. Zgodnie z zasadami zamówień publicznych wybór podmiotu gospodarczego, który będzie odbierał śmieci musiał odbyć się w drodze przetargu nieograniczonego.

Firmą wyłonioną w indywidualnym przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów od mieszkańców Gminy Kruszyna została Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach, Korzonek 98, 42 – 274 Konopiska.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne do właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, wyłącznie do regionalnych instalacji do przekształcania odpadów komunalnych. Zgodnie z zasadą określoną w art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, nakazuje się również, aby odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone, były przetwarzane na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego 2014 dla Regionu I, w którym znajduje się Gmina Kruszyna funkcjonują dwie instalacje o statusie regionalnej instalacji, tj. Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Sobuczynie przy ul. Konwaliowej 1 oraz Instalacja MBP PZOM STRACH Sp. z o.o. Sp. K. ul. Przemysłowa 7, 42-274 Konopiska (dawniej: Sortownia odpadów komunalnych PZOM Waldemar Strach).

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, w celu m.in. ograniczenia zagrożenia dla ludzi i środowiska, a także objętości składowanych odpadów.

W związku z powyższym zgodnie z nową ustawą o odpadach, od roku 2014 cały strumień odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 powinien być przekazywany na sortownię odpadów, a następnie tylko frakcje pod kodem 19 nie nadające się do odzysku, powinny być przekazywane do składowania – jednak tylko na instalacje o statusie RIPOK.

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem za 2013r.- 124.677,46

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem za 2014r. wyniosły blisko 330.949,88 zł. Natomiast środki uzyskane od mieszkańców w 2014r. to 323.570,00 zł. Ceny, jakie oferują firmy w kolejnych przetargach organizowanych przez gminy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych są często niemal dwukrotnie wyższe niż te sprzed 1 lipca 2013r.

Podkreślić należy, iż budowa PSZOK-u kosztowała blisko 15.000,00 tys. złotych. Inwestycja, objęła budowę wiaty. W ramach deklarowanej opłaty do PSZOK można dostarczać przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady budowlane i opony. Do punktu selektywnego zbierania odpadów można przekazać również papier, szkło, tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe oraz odpady zielone z pielęgnacji ogrodów, a także odpady wielkogabarytowe, w przypadku gdy pozbycie się tych odpadów jest konieczne poza harmonogramem odbioru z nieruchomości.